

PLAN FOR NORDISK TURISME- SAMARBEJDE 2019-2023

Nordisk
Ministerråd

PLAN FOR NORDISK TURISMESAMARBEJDE 2019-2023

PolitikNord 2019:731

ISBN 978-92-893-6229-0 (PRINT)

ISBN 978-92-893-6230-6 (PDF)

ISBN 978-92-893-6231-3 (EPUB)

<http://dx.doi.org/10.6027/PN2019-731>

© Nordisk Ministerråd 2019

Layout: Louise Jeppesen

Omslagsfoto: unsplash.com

Øvrige fotos: unsplash.com

Det nordiske samarbejde

Det nordiske samarbejde er en af verdens mest omfattende regionale samarbejdsformer. Samarbejdet omfatter Danmark, Finland, Island, Norge og Sverige samt Færøerne, Grønland og Åland.

Det nordiske samarbejde er både politisk, økonomisk og kulturelt forankret og er en vigtig medspiller i det europæiske og internationale samarbejde. Det nordiske fællesskab arbejder for et stærkt Norden i et stærkt Europa.

Det nordiske samarbejde ønsker at styrke nordiske og regionale interesser og værdier i en global omverden. Fælles værdier landene imellem er med til at styrke Nordens position som en af verdens mest innovative og konkurrencedygtige regioner.

Nordisk Ministerråd

Nordens Hus

Ved Stranden 18

1061 København K

www.norden.org

Download eller bestil nordiske publikationer: www.norden.org/nordpub

PLAN FOR NORDISK TURISME- SAMARBEJDE 2019-2023

Indhold

4	FORORD AF ISLANDS MINISTER FOR TURISME, ERHVERV OG INNOVATION
6	SAMMENFATNING
8	BAGGRUNDEN FOR PLANEN
10	PLANEN
16	IMPLEMENTERING
17	STRUKTURER OG ORGANISATION
18	SLUTNOTER

FORORD AF ISLANDS MINISTER FOR TURISME, ERHVERV OG INNOVATION

De nordiske lande har en lang tradition for at samarbejde på forskellige områder i regi af Nordisk Ministerråd. I de seneste år har Nordisk Ministerråd gjort en aktiv indsats for at sætte turisme på dagsordenen. Det er sket i takt med turismesektorens stigende betydning på globalt plan.

De nordiske lande har en særlig position som turistdestinationer. Her spiller smuk natur, frisk luft, en høj livskvalitet og fokus på bæredygtighed en central rolle. Samtidig er hvert enkelt land i Norden unikt. De nordiske lande kan drage store fordele af turismen, ligesom de har gjort inden for mange andre sektorer i de forgangne år – fra udveksling af viden og best practices til samarbejde på forskellige områder. Formålet med en fælles nordisk plan for turisme er at udnytte denne mulighed.

Turismen kan yde et stort bidrag til et lands økonomi, men den kan også byde på nye udfordringer. I denne henseende adskiller de nordiske lande sig ikke fra andre turistdestinationer. Derfor beskriver den nordiske turismeplan 2019-2023 fire strategiske temaer, som fremhæver disse udfordringer,

samtidig med at den præsenterer en lang række vigtige svar. Vi behøver ikke at genopfinde hjulet hele tiden. I stedet kan vi trække på hinandens erfaringer, styrker og løsninger inden for denne sektor ved at samarbejde i værdifulde nordiske netværk.

Alle de nordiske lande fokuserer i en vis grad på problemstillinger, som kan siges at ligge inden for de fire temaer: **Det konkurrencedygtige Norden, Det innovative og smarte Norden, Det bæredygtige Norden** og **Det attraktive Norden**. Innovative løsninger på disse problemstillinger er vigtige for, at der kan skabes bæredygtig vækst i hele Norden, samtidig med at man sikrer, at Norden indtager en konkurrencedygtig position sammenlignet med andre turistdestinationer. Det er et område, hvor vi både kan og bør stå sammen af hensyn til vores fælles interesser.

På vegne af de nordiske
erhvervsministre,
Þórdís Kolbrún R. Gylfadóttir,
*Minister for turisme, erhverv og
innovation, Island.*

SAMMENFATNING

I 2017 besluttede de nordiske erhvervsministre (MR-VÆKST), at der skulle udarbejdes en nordisk turismeplan med det formål at styrke det nordiske samarbejde. Der blev nedsat en arbejdsgruppe, som fik til opgave at udarbejde planen. Arbejdsgruppen igangsatte også flere projekter, der havde som mål at styrke samarbejdet mellem de nordiske regeringer, fx analysen af den nordiske turismepolitik¹, som kortlagde og analyserede aktuelle

politikker, rammebetingelser og relevante offentlige myndigheder på turismeområdet, samtidig med at den definerede de udfordringer, som var fælles for de nordiske lande, og de områder, hvor man kunne udvide samarbejdet. Analysen af den nordiske turismepolitik har leveret værdifulde input til den nordiske turismeplan.

I de seneste år har turisme optrådt sporadisk på dagsordenen i forskellige

nordiske ministerråd. Denne nordiske turismeplan for perioden 2019-2023 sætter fokus på erhvervsministrenes prioriteringer, som kommer til udtryk i form af de fire strategiske temaer:

- **Det konkurrencedygtige Norden**
- **Det innovative og smarte Norden**
- **Det bæredygtige Norden**
- **Det attraktive Norden**

Planen er tæt forbundet med det nordiske samarbejdsprogram for innovation og erhvervspolitik 2018-2021, som definerer rammerne for de nordiske erhvervsministres samarbejde.

Hensigten med planen er at styrke det nordiske turismesamarbejde i regi af Nordisk Ministerråd for Bæredygtig Vækst (MR-VÆKST) med det formål at muliggøre og sikre bæredygtig vækst i regionens

turistsektor i overensstemmelse med FN's 2030-verdensmål for bæredygtig udvikling.² Planen understøtter de nationale turismestrategier og -politikker gennem implementering af aktiviteter med tilknytning til planens målsætninger og en mere systematisk tilgang til de nationale og regionale udfordringer.

Turisme er tværsektoriel og kræver koordinering af politiske tiltag og samarbejde på tværs af politiske områder. De nordiske erhvervsministre inviterer derfor de øvrige nordiske ministerråd og institutioner til at samarbejde om turisme på nordisk plan.

Derudover kan planen bidrage til opfølgningen på statsministrenes erklærede mål om CO₂-neutralitet, som blev publiceret i Helsingfors i januar 2019.³

BAGGRUNDEN FOR PLANEN

Turisme har været med til at skabe betragtelig vækst og arbejdspladser på globalt plan. I alle de nordiske lande har sektoren fået større og større politisk betydning på grund af dens stigende indvirkning på økonomien. I analysen af den nordiske turismepolitik, som blev publiceret i marts 2019, fremhæves turismen som en af de sektorer med den største vækst i verdensøkonomien.

Turismesektoren spænder lige fra det globale til det lokale. Den gennemsyrrer de økonomiske, sociale, kulturelle og miljømæssige forhold på alle niveauer. Turismens globale indvirkning og omfanget af dens indgriben i lokalsamfund indebærer, at det er vigtigt, at de nordiske regeringer udarbejder relevante og tidssvarende politikker på dette område. Det giver både muligheder og udfordringer. Turismesektoren indebærer et enormt potentiale for at skabe økonomisk vækst og udvikling, men samtidig også reelle udfordringer for lokalsamfund, kultur og miljø. Turisme kan have en stor og ødelæggende indvirkning på lokalsamfund og lokaløkonomier, og sektoren er følsom over for trends og forandringer. Dermed bliver sektoren udfordret af skiftende interesser og

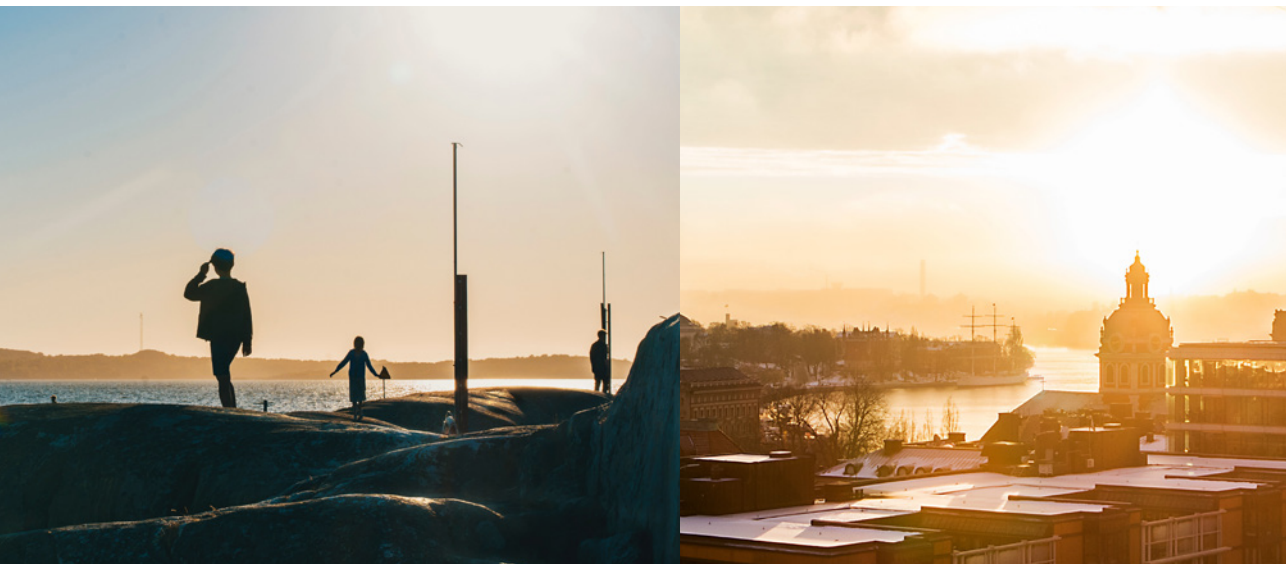
er både fragmenteret og mangesidet. Alle de nordiske lande udviser en udpræget bevidsthed om de modstridende interesser og det komplekse samspil mellem forskellige aktører inden for turismen. Samtidig formes og forandres det globale turismeerhverv af de vigtigste globale trends. Selvom deres indvirkning muligvis vil variere fra land til land i Norden, er disse trends også de primære drivkræfter for forandringen af den nordiske turisme. De mest synlige af disse trends er ændringer i

turisternes demografi og fremvæksten af nye markeder, digitalisering og nye, disruptive forretningsmodeller samt sociale, kulturelle og miljømæssige udfordringer.⁴

Ved prioriteringen af de strategiske temaer i det nordiske turismesamarbejde 2019-2023 har man taget højde for udviklingen i de globale trends. Det er også vigtigt at anerkende, at der ikke er nogen enkle løsninger for de politiske beslutningstagere, eftersom turisme er

en kompleks sektor, som flere brancher er involveret i, hvilket kan gøre det vanskeligt at identificere og blive enige om fælles mål og interesser. Enhver politik om turisme og de samlede rammer for samarbejdet skal derfor kunne håndtere sektorens kompleksitet og de mange sammenfaldende interesser internt i turismesektoren og på tværs af de nordiske lande. Den nordiske turismeplan skal håndtere ovennævnte problemstillinger.

PLANEN

De nordiske erhvervsministres turismeplan skal understøtte de nationale turismestrategier og -politikker ved at implementere aktiviteter, som er relateret til planens målsætninger på de områder, hvor nationale udfordringer kan adresseres gennem nordisk samarbejde. Planen skal samtidig bidrage til at skabe nordisk merværdi gennem projekter og et mere systematisk samarbejde. Der vil blive lagt vægt på udveksling af viden og best practices.

Planen består af de strategiske samarbejdsområder, som er blevet identificeret. Implementeringen af planen vil blive beskrevet i en separat handlingsplan, som består af en række konkrete projekter lanceret af MR-VÆKST. Handlingsplanen vil jævnligt blive revideret. Implementeringen af projekter og aktiviteter skal tage højde for det faktum, at behov, udfordringer og potentiale inden for turisme varierer fra land til land og fra region til region i Norden. Der skal tages højde for faktorer som geografiske forhold, befolkningstæthed, infrastruktur og udvikling af turismesektoren i forskellige regioner. De enkelte nordiske landes udbytte ved at deltage kan og vil variere afhængigt af aktiviteten.

Planen vil etablere et mere struktureret samarbejde mellem nationale politiske beslutningstagere og organisationer i de nordiske lande med det formål at udarbejde og implementere politikker og projekter relateret til turisme. Nordisk Ministerråd og andre relevante nordiske institutioner kommer til at spille en afgørende rolle for implementeringen af planen. Derudover bydes samarbejde med andre ministerråd og institutioner med turismerelevante udfordringer på dagsordenen velkommen. Det er fx politikområder såsom miljø og klima, kultur, fødevarer, regional udvikling og samarbejde i forhold til Arktis. Politiske prioriteringer kan bidrage til implementeringen af planen, herunder Nordisk Ministerråds formandskabsprogrammer.

FORMÅL

- Planen skal styrke det nordiske turismesamarbejde i regi af Nordisk Ministerråd for Bæredygtig Vækst (MR-VÆKST) med det formål at muliggøre og sikre bæredygtig vækst i regionens turismesektor i overensstemmelse med FN's verdensmål for 2030. Udvalgte strategiske temaer baseret på en

vurdering af fælles udfordringer kommer til at udgøre rammen for samarbejdet. Aktiviteterne skal supplere de nationale turismestrategier og skabe nordisk merværdi.

- Der vil primært blive fokuseret på samarbejdet mellem de nationale ministerier og offentligt finansierede institutioner, som har mandat til at arbejde med forskellige aspekter af turisme i de enkelte lande og skabe de rammebetingelser, som turismesektoren opererer indenfor. Samtidig vil turismeerhvervets interesser og synspunkter have afgørende betydning for identificeringen af specifikke interesseområder og implementeringen af konkrete projekter.

STRATEGISKE TEMAER

- Det konkurrencedygtige Norden
- Det innovative og smarte Norden
- Det bæredygtige Norden
- Det attraktive Norden

Det konkurrencedygtige Norden

Målsætning 1: At øge turismeerhvervets konkurrenceevne

Hvis det nordiske turismeerhverv skal være konkurrencedygtigt, er man nødt til at skabe effektive og hensigtsmæssige rammebetingelser. Dette er relevant for både store virksomheder, små og mellemstore virksomheder og mikrovirksomheder. De respektive ministerier, der er ansvarlige for at skabe relevante

rammebetingelser, opfordres til at samarbejde yderligere om at udarbejde og implementere turismerelaterede regler og politikker med det formål at skabe konkurrencedygtige betingelser for bæredygtig vækst inden for turisme. Evidensbaseret politikudvikling kan styrkes gennem effektivt samarbejde om statistik og analyser samt udveksling og udvikling af best practices.

Prioriterede områder for samarbejdet

- **Bedre regler:** Turismeerhvervets arbejdsbetingelser kan forbedres ved at sikre konkurrencedygtige og effektive rammebetingelser i de nordiske lande. Fordelene ved et harmoniseret regelsæt for turismeerhvervet bør undersøges nærmere i forbindelse med drøftelserne om menneskers og virksomheders fri bevægelighed i Norden. Dette kræver et mere struktureret samarbejde mellem de nordiske beslutningstagere, så der kan udarbejdes og implementeres turismerelaterede politikker, herunder udarbejdelse og implementering af best practices i Norden og internationalt. Udfordringer og hindringer for samarbejde på tværs af landegrænser kan adresseres med henblik på øget udvikling af grænseoverskridende pakker for tiltrækkende.
- **Sammenlignelige og omfattende data:** Indsamling af sammenlignelige data og informationer med henblik på monitorering af trends og sammenligning af udviklinger

kan danne grundlag for mere hensigtsmæssige beslutninger. Forslaget om et mere struktureret samarbejde skal øge kvaliteten og sammenligneligheden af de data, der skal bruges til at træffe politiske beslutninger på nationalt plan, og muliggøre fællesnordiske statistik- og analyseprojekter. Samarbejdet kan blandt andet handle om bæredygtighed i satellitregnskaber i hele Norden, udforskning af nye datakilder og metoder (fx sporing af mobildata) samt pilotprojekter med ny statistik, udvikling af forventningsmetoder, forbedring af datavisualisering og ibrugtagning af et fælles nordisk statistik-dashboard.

- **Dialog mellem politiske beslutningstagere og turismesektoren:** For at facilitere dialogen mellem nordiske beslutningstagere, organisationer i

de nordiske lande og repræsentanter for turismeerhvervet vil der jævnligt blive afholdt nordiske turismekonferencer, hvor beslutningstagere, organisationer, turismeerhvervet (inklusive tværsektorielle brancher såsom fødevarer og kultur) samt andre relevante interessenter inviteres til at drøfte potentialet ved et øget nordisk samarbejde om turisme og de fælles udfordringer, som regionen står over for.

Det innovative og smarte Norden

Målsætning 2: At udvikle Norden som en innovativ og smart destination⁵

Innovation er en vigtig forudsætning for konkurrenceevne, bæredygtighed og vækst. Det gælder i alle sektorer, hvor udviklingen af produkter, tjenester og forretningsmodeller uvægerligt vil blive udsat for stigende global konkurrence. Udnyttelsen af potentialet

ved innovation, digitalisering og den teknologiske udvikling vil derfor have en væsentlig indvirkning på udviklingen af turismesektoren i Norden.

Prioriterede områder for samarbejdet

- **Digitale kompetencer:** Små og mellemstore virksomheders og destinationers digitale kompetencer⁶ skal styrkes ved hjælp af nordiske initiativer. Fælles nordiske tiltag, der skal støtte små og mellemstore virksomheders evne til at håndtere behovet for digitalisering, er forbundet med udvekslingen af best practices og konkrete initiativer. Best practice-eksempler på destinationers og turismevirksomheders smarte og effektive brug af digital teknologi kan indsamles og formidles.
- **Digital udvikling og traveltech⁷:** Digital udvikling og teknologisk innovation inden for turisme kan skabe vækstmuligheder i turismesektoren. På den internationale scene er rejseteknologi, "traveltech", et område med betragtelig aktivitet blandt opstartsvirksomheder, investorer og etablerede virksomheder. I Norden har man ikke i lige så høj grad fokuseret på potentialet ved innovation i rejse- og turismeerhvervet. Behovet for en nordisk platform, hvorigennem man kan identificere og aktivere samarbejde mellem offentlige og private aktører, teknologiudviklere og investorer kan undersøges nærmere med henblik på at give traveltech et løft og øge udnyttelsen af teknologien i Norden. Den nuværende nationale og nordiske

indsats vedrørende digitaliseringspolitik vil udgøre et solidt fundament for det kommende arbejde.

- **Smarte destinationer:** Samarbejde med det formål at udvikle nordiske smarte destinationer kan styrkes ved at trække på nordiske og internationale erfaringer. Retningslinjer til regionale og lokale myndigheder, turismevirksomheder samt små og mellemstore virksomheder for, hvordan man bliver en smart destination, kan udarbejdes med udgangspunkt i digitale metoder og destinationsudvikling. I forbindelse med dette arbejde kan man også gøre en indsats for at opfordre til innovation, virksomhedsudvikling og nye forretningsmodeller i turismesektoren, som kan sætte turbo på omstillingen til bæredygtighed og vækst i sektoren.

Det bæredygtige Norden

Målsætning 3: At sikre bæredygtig udvikling og vækst

Turisme er en af de hurtigst voksende brancher i verden. En bæredygtig udvikling af turismen indebærer komplekse processer, som kræver politik og planlægning, hvor der tages højde for de miljømæssige, sociale og økonomiske aspekter på lang sigt. Det kræver integration af flere forskellige sektorer på lokalt, regionalt og nationalt plan. Disse udfordringer er vigtige for alle lande og bør håndteres i samarbejde med andre lande i EU, OECD osv.

Den overordnede ambition for turismeplanens bæredygtighedsindsats er

at sikre, at de nuværende behov opfyldes uden at bringe fremtidige generationers muligheder for at opfylde deres behov i fare, samtidig med at man er opmærksom på den indbyrdes forbindelse mellem miljømæssig, økonomisk og social bæredygtighed.⁸ Målet er at optimere de positive virkninger og minimere de negative i overensstemmelse med FN's verdensmål for bæredygtig udvikling (SDG'er).

Prioriterede områder for samarbejdet

- **En frivillig nordisk køreplan for bæredygtig turisme:** Eftersom politisk opbakning og prioritering er vigtig for en bæredygtig udvikling af den nordiske turismesektor, opfordres de nordiske ministre til at prioritere samarbejde om bæredygtig turisme på nordisk niveau. Der kan udarbejdes en nordisk køreplan for bæredygtig turisme, hvori der defineres mål, handlinger og måle-metoder for de handlinger, som man vælger at prioritere. Nordiske aktiviteter kan hjælpe lande, regioner og virksomheder med at måle virkningen af de handlinger, der er defineret i køreplanen. Muligheden for at samarbejde med andre sektorer i Nordisk Ministerråd kan undersøges.
- **Metodologi for strategier for bæredygtig turisme:** Man kan styrke samarbejdet om udarbejdelse af politikker og metodologier for bæredygtige turismestrategier ved for eksempel at inkludere indsamling af best practices fra eksisterende

bæredygtighedsprogrammer i de enkelte lande. Man kan formulere et nordisk bæredygtighedsprogram, der kan tjene som inspiration for nationale politikker.

Det attraktive Norden

Målsætning 4: At gøre Norden til en mere attraktiv og konkurrencedygtig destination

På langdistancemarkeder⁹ betragtes Norden typisk som én samlet turismeregion, karakteriseret og inspireret af fælles idéer og værdier, selvom der naturligvis er forskelle mellem fx Skandinavien og den vestlige del af Norden/det nordatlantiske område. Turister, der kommer langvejs fra, vil ofte gerne besøge flere af de nordiske lande på deres rejse til Norden.

Markedsføringsaktiviteter på langdistancemarkeder har længe været en del af det nordiske samarbejde og vil også være det i fremtiden. Når det gælder Kina, konkluderer en tidligere udarbejdet analyse af de nordiske langdistancemarkeder, at en mere koordineret nordisk tilgang til markedsføring indebærer et enormt potentiale. Det er dog vigtigt, at den vækst, som de nordiske lande stræber efter, er bæredygtig (dvs. er spredt over tid og sted, tiltrækker købestærke turister, som bliver længere osv.), og at markedsføringsaktiviteterne kan holde trit med den stigende konkurrence. Samarbejdet mellem de enkelte lande i regionen kan styrkes, og samarbejdet mellem de nationale turismeorganisationer og destinationsselskaber kan optimeres.

Muligheden for at opnå synergieffekter med andre sektorer, fx fødevarer- og kultursektoren, kan undersøges. En fri og dynamisk kultursektor er afgørende for det nordiske brandingarbejdes autenticitet og bæredygtighed.

Prioriterede områder for samarbejdet

- **Langdistancemarkeder:** Samarbejdet mellem de nordiske Visit-organisationer har været en succes og bør videreføres og udvides. Samarbejdet kan blandt andet omfatte, at man undersøger potentialet ved langdistancemarkeder og udveksler national viden om specifikke markeder. Det bør undersøges, hvilke markedsføringsindsatser der er nødvendige for at få langdistanceturister til at blive længere og rejse mellem nordiske destinationer, blandt andet med det formål at håndtere den miljømæssige indvirkning fra turisme fra langdistancemarkeder og sætte fokus på vigtigheden af FN's verdensmål. Den nordiske turismesektors branding og produktudvikling med særligt fokus på langdistancemarkeder kan styrkes.
- **Nordisk branding:** Det anbefales, at mulighederne for at udvikle Nordens brand på langdistancemarkederne undersøges i et tættere samarbejde med turismesektoren for at sikre, at branding af Norden udmønter sig i størst mulig værdi. Det er muligt at styrke samarbejdet om kommunikationsstrategier og rammebetingelser for branding af de nordiske lande som turistdestinationer, hvor man har en aktiv dialog om fælles temaer (fødevarer, kulturarv, kunst, livsstil, bæredygtighed mv.), samt om de budskaber, man udsender. Der kan udarbejdes årlige planer for, hvordan man skal sammenkæde og afstemme de nordiske brandingaktiviteter.
- **Brug af eksisterende strukturer:** Regionalt samarbejde, fx NATA-samarbejdet¹⁰ mellem Island, Grønland og Færøerne, kan inspirere de nationale Visit-organisationer i Danmark, Finland, Norge og Sverige til at indlede en mere systematisk dialog på et strategisk plan. Det kan også være en fordel for det overordnede samarbejde mellem de nordiske lande, herunder også Åland.

IMPLEMENTERING

MR-VÆKST er det øverste beslutnings-tagende organ i det nordiske samarbejde om erhvervspolitik. De nordiske erhvervsministre indgår i et råd af ministre sammen med de nordiske ministre for energi og regional politik. Det nordiske samarbejde om erhvervspolitik består af Nordisk Ministerråd for Bæredygtig Vækst (MR-VÆKST), Nordisk Embedsmandskomité for Erhvervspolitik (EK-N) og Nordic Innovation.

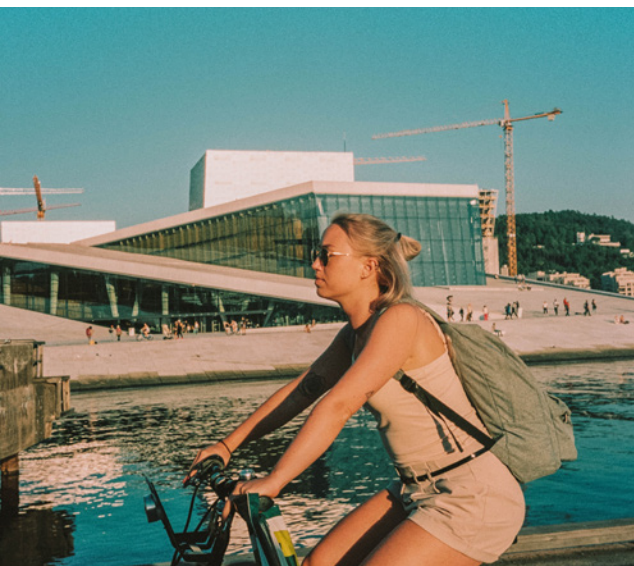
Den nordiske turismeplan vil primært blive implementeret via det årlige budget for Nordisk Embedsmandskomité for Erhvervspolitik (EK-N) og Nordic Innovation samt inden for rammerne af Nordic Innovations budget. Derudover forventes det, at erhvervssektoren vil engagere sig i tværsektorielle initiativer, fx i sam-

arbejde med andre sektorer i Nordisk Ministerråd og Nordisk Råd. Det forventes, at de enkelte landes ministerier og institutioner bidrager til implementeringen af planen. Den nordiske turismeplan 2019-2023 vil blive gennemført i form af konkrete projekter og aktiviteter, der er relevante for planens mål. For at implementere den nordiske turismeplan vil der i regi af MR-VÆKST blive udarbejdet en handlingsplan, som skal revideres en gang om året. Planen skal kunne implementeres og have et tydeligt ejerskab/ansvarsfordeling. De enkelte lande (fx ministerier, institutioner og lignende) kan påtage sig en lederrolle i forbindelse med specifikke aktiviteter og projekter. Nordiske aktiviteter kan fungere som supplement til de respektive landes turismepolitikker og -programmer og dermed skabe nordisk merværdi.

STRUKTURER OG ORGANISATION

Der vil blive nedsat en nordisk turismearbejdsgruppe. Gruppen får mandat til at føre tilsyn med implementeringen af turismeplanen (inklusive udarbejdelsen af den faktiske handlingsplan) og koordinere nordiske aktiviteter i regi af Nordisk Ministerråd for Bæredygtig Vækst (MR-VÆKST).

Derudover vil arbejdsgruppen i det omfang, der er behov for det, facilitere koordineringen mellem de nordiske lande i forbindelse med turismerelaterede problemstillinger og fungere som frivillig rådgivningsgruppe for nordiske komitéer og organisationer inden for turisme. Gruppen rapporterer til MR/EK-N.

SLUTNOTER

- 1 Analysen af den nordiske turisme blev publiceret i 2019. Det var Islands tidligere erhvervs- og innovationsminister, Ragnheiður Elín Árnadóttir, der gennemførte analysen.
- 2 FN's verdensmål for 2030. 2030-agendaen for bæredygtig udvikling, som blev vedtaget af alle FN's medlemslande i 2015, udgør en fælles skitse for fred og velstand for menneskeheden og kloden – både nu og i fremtiden. Kernen i agendaen er de 17 verdensmål for bæredygtig udvikling (SDG'er), som er en indtrængende opfordring til alle lande – både udviklede lande og udviklingslande – til at handle i et globalt partnerskab. De anerkender, at udryddelsen af fattigdom og andre afsavn er nødt til at gå hånd i hånd med strategier, som forbedrer sundhed og uddannelse, mindsker ulighed og fører til økonomisk vækst, samtidig med at de tackler klimaforandringer og bevarer vores have og skove.
- 3 Erklæringen om nordisk CO₂-neutralitet blev udsendt af de nordiske statsministre og energi- og klimaministre den 25. januar 2019. I erklæringen forpligter de nordiske regeringer sig til i 2020 at foretage en evaluering af scenarierne for, hvordan de nordiske lande kan opnå CO₂-neutralitet, og hvordan scenarierne vil påvirke de forskellige sektorer.
- 4 Árnadóttir (2019). Analyse af den nordiske turismepolitik.
- 5 Smart destination: En destination, som anvender teknologi til at forbedre tilrejsendes rejseoplevelse, gøre ressourcehåndteringen mere effektiv og øge rentabiliteten med fokus på bæredygtighed.
- 6 Digitale kompetencer: Evnen til at forstå og udnytte de seneste og mest relevante digitale teknologier og de muligheder, som de giver adgang til.
- 7 Traveltech: Rejseteknologi, eller "traveltech", refererer til enhver form for teknologi inden for rejser og turisme, der anvendes af virksomheder og rejsende.
- 8 Bæredygtig udvikling: Definition af bæredygtig udvikling ifølge Brundtlandrapporten: a) Udvikling, der opfylder de nuværende behov, uden at bringe fremtidige generationers muligheder for at opfylde deres behov i fare, og b) Definitionen fra De Forenede Nationers Miljøprogram (UNEP) og Verdensturistorganisationen (UNWTO): Turisme, som fuldt ud tager højde for sin nuværende og fremtidige økonomiske, sociale og miljømæssige indvirkning og imødekommer behovene hos de tilrejsende, turismeerhvervet, miljøet og værtssamfundene.
- 9 Langdistancemarkeder: Refererer til markeder for de nordiske lande uden for Europa. I dag er langdistancemarkederne USA, Kina og Indien de tre vigtigste markeder for Norden beregnet ud fra antal overnatninger.
- 10 NATA: North Atlantic Tourism Association (NATA). En organisation etableret i 2006, som fremmer og støtter samarbejde inden for turisme i de vestnordiske lande: Grønland, Island og Færøerne.

Nordisk Ministerråd
Nordens Hus
Ved Stranden 18
1061 København K
www.norden.org

PLAN FOR NORDISK TURISMESAMARBEJDE 2019-2023

I 2017 besluttede de nordiske erhvervsministre (MR-VÆKST), at der skulle udarbejdes en nordisk samarbejdsplan for turisme. Der blev nedsat en arbejdsgruppe, som skulle udarbejde planen. Denne nordiske turismeplan for perioden 2019-2023 fremhæver erhvervsministrenes prioriteringer, som er baseret på fire strategiske temaer:

- Det konkurrencedygtige Norden
- Det innovative og smarte Norden
- Det bæredygtige Norden
- Det attraktive Norden

Planen er tæt forbundet med det nordiske samarbejdsprogram for innovation og erhvervspolitik 2018-2021, som definerer rammerne for de nordiske erhvervsministres samarbejde.